

Redacția
și
Administrația
Cluj Reg. Maria 14

TELEFON 124

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ZIAR SĂPTĂMĂNAL INDEPENDENT

Abonament:

Pe un an Lei 120.—

Pe 1/2 an „ 60.—

Pe 1/4 an „ 35.—

Anunțurile se primesc după tarif.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Un exemplar 2 Lei.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

În străinătate un exemplar 3 Lei.

Urcarea lefurilor

În legătură cu proiectarea urcării soldelor ofițerești am anunțat în numărul precedent al ziarului, că ar fi necesar să se urce și lefurile celorlalți salariați ai statului, cari salariați au lefuri minime în comparație cu ofițerii, încât nu se pot susține nici de pe o zi pe alta. Această necesitate a inspirat în fine guvernului să urce și salariile funcționarilor statului, prevăzând în viitorul buget în acest scop 300 milioane lei. Din această sumă nu vor beneficia de spor de salar, decât funcționarii, cari anul trecut n'au primit vre-un spor după sistemul curbei Lalescu. Prin urmare restul funcționarilor, apoi corpul didactic și muncitorii statului nu vor beneficia de nici un spor din acest buget, exclusiv funcționarii și profesorii, ale căror lefuri sunt mai minime în proporție cu cele din 1916.

Lefurile magistraților, au fost deja urcate, încât au ajuns peste nivelul soldelor ofițerești, având în vedere, că ofițerii au și avantajii mai multe cum sunt: ordonanțele, atelierile de confecții, magaziiile de aprovizionare etc. încât deosebire totuși în realitate n'au se poate constata între soldele ofițerești și lefurile magistraților, cu toată magistrații au calificății mai superioare.

Îmbunătățirea situației tuturor salariaților statului prin urmare, după cum putem constata, în genere nu s'a realizat nici în prezent, neglijându-se complet sporirea salariilor corpului didactic în genere și a muncitorilor statului, cari trăiesc într'o mizerie nemaipomenită.

Salariații aceștia, în comparația dinainte de război și cu salariile altor categorii de salariați de ai statului, sunt degradați din punctele de vedere al salariilor, cu toată administrația bună și învățământul exemplar precum și munca rodnică a altor salariați numai prin salarizarea bună a respectivelor elemente se poate asigura.

Guvernul prin urmare, după cum am mai accentuat, ar trebui să dea importanță sporirii lefurilor tuturor salariaților statului, nivelând aceste sporuri după necesitate și după mijloacele de trai necesare fiecărei categorii, nefăcând mare deosebire între lefurile salariaților statului, județelor etc. și între soldele ofițerești, ci exclusiv între calificăția și capacitatea de muncă a respectivilor, deoarece elementele de aceeași calificăție li-se reclamă același trai. Sporurile însă trebuiesc acordate în proporție și cu scumpetea.

V. I. Moldovan.

Politica maghiară

În jurul interpelației deputatului ungar Sándor József

Sándor József, deputat ungar în Parlamentul român, un fanatic al politicii Tisza—Apponyi, zilele trecute a interpellat guvernul român, declarând, că românii închid școlile maghiare în Ardeal și Banat, deși

se închid numai acele școli nu numai maghiare, cari n'au nici o bază de funcționare și nu se pot susține.

Di Angheliescu, ministrul instrucțiunii publice, a răspuns imediat acestei interpelații, declarând, că

ungurii au vre-o 3000 școli primare, deci mai multe, decât sub regimul maghiar

iar statul român le susține 600 școli primare, 40 licee și 86 gimnasil, pe când

în Ungaria guvernul maghiar nu admite funcționarea școlilor românești.

Sándor József, în calitate de complot al clicei Apponyi:

suprimătorul drepturilor românești în monarhia de odinioară

se vădă mereu, că ungarii în Ardeal n'au destule școli atunci, când

n'au nici atâtea bani și nici atâția elevi maghiari

cu câți și-ar putea susține toate școlile pe cari le au în Ardeal.

Doar în Ardeal și sub regimul maghiar aproape toate școlile maghiare erau țixite de românii, cari n'aveau școli românești și de evreii subvenționați pentru maghiarizare. Prin urmare ce bază poate avea interpelația atunci, când

școlile maghiare în majoritate erau susținute în trecut prin elevii români și evrei

și când în proporție cu numărul neamului,

ungurii și în prezent au în Ardeal cu mult mai multe școli decât românii.

Deputatul ungar Sándor József n'are, decât să-și însușească aceste date, fiind conștiu, că a contribuit la politica clicei Apponyi și în trecut, ca aderent înfocat al politicii Tisza, pe care continuă să o reprezinte azi contele negru Apponyi, care în decursul războiului mondial

a redactat legi în sensul, ca românii ardeleni să n'aibă drept să-și cumpere pământuri,

închizând rând pe rând și metropolele culturale românești: școlile.

de vedere, își vor ceda fascistilor locul.

Această versiune pare și mai acceptabilă din punct de vedere național românesc avându-se în vedere, că partidul fascist este foarte bine organizat și are principii naționale.

Colaborarea ungaro-averescană

— Culisele acțiunii pornite. —

Ziarele au anunțat, că Uniunea Maghiară din Ardeal urmează tratative cu partidul averescan pentru o eventuală colaborare. Ziarele maghiare caută să desmintă această știre, care de altfel pare curioasă de tot, cu toată că este adevărată într'o anumită formă, deoarece

tratativele nu sunt în curs oficial între Uniunea Maghiară și între partidul averescan

ci personal între câțiva reprezentanți ai acestor partide politice.

Acțiunea din ambele părți este mai mult informativă și n'are deocamdată nici o bază serioasă

înregistrând un singur motiv din

partea reprezentanților ungarilor ardeleni:

validitatea personală și ușurarea continuării luptei subversive contra politicii române

iar din partea averescanilor: sporirea numărului membrilor partidului averescan prin minorități chiar dacă

prin români nu se poate.

Acțiunea, care de altfel este personală din ambele părți, în tot cazul este foarte caracteristică.

M o m e n t e.

Femeile pierdute

Unele văduve sunt foarte fericite, că și-au pierdut bărbații **destat de tinere** și simțindu-se „independente” caută să trăiască o viață de bărbat ordinar aruncându-se în desfrâul păcătos al femeilor de stradă, convinse, că acea viață este calea fericirii, fără să-și dea seama, că ceea ce pentru bărbații ordinari chiar constituie o glorie, pentru femei constituie cea mai mare rușine. Femei ordinare de tot sunt aceste, încât ori cât de presus ar fi idealistii nu pot găsi nici o deosebire între ele și cele de stradă și cu drept cuvânt! Dar nici oamenii ordinari nu fac deosebire între aceste femei intitulate cinstite și între acele de stradă, numite prostituate. Toate le sunt unelte, pe când idealurile le sunt acele, despre cari știu, că nu le vor putea simți iubirea, decât doar prin matrimoniul social care constituie convenția sacră numită căsătorie. Dar bărbații știu, că femeile în genere sunt naive și foarte crezătoare: se tâmpesc repede, dacă le promit iubire sacră: căsătorie etc. exclusiv cele ordinare, cari nu vreau, decât desfrâul prostituției.

Femeile cred, că bărbații se apropie de ele cu aceeași sentiment de iubire sacră, cu care fac curte fetelor și nu știu, că scopul este cu totul altul.

Bărbații în genere se apropie de fete cu scopuri ideale, pe când femeile le fac curte cu scopuri subversive, ca și celor de stradă, pentru a le folosi drept unelte necesare, plictisiți de cele de stradă în dorul variației.

Sărmanelor femei naive idealiste, cari la câteva vorbe dulci, seduse vă aruncați pradă ordinăriei, desfrâului, în vise curate de fecioare cu iluzii sublime! Eu vă compătimesc, pentru că îi înțeleg și îi cunosc pe bărbați! Și de câteori văd câte o femeie așa numită „independentă” sufletul îmi plânge, că le știu că dacă n'au căzut încă jertfă naivității lor, vor deveni unelte ordinare, ca și oricare femei pierdută!

Sărmane ce femei idealiste! Unde ne sunt visurile, unde ne sunt idealurile?

V. I. M.

Succesorii liberalilor la guvern.

În unele cercuri se știe că liberalii ar fi decizi să cedeze averescanilor cărmuirea țării, având în vedere, că averescanii pot fi înlăturați mai ușor apoi de către liberali dela guvern în orice moment. Asemenea știri s'au publicat chiar și în unele ziare, cu toată că, după cum se afirmă din cercurile guvernamentale,

liberalilor nici prin minte nu le trece să se retragă dela putere.

Știrile referitoare la revenirea averescanilor la putere, în aceste împrejurări

nu s'ervesc, decât pentru întărirea rândurilor partidului averescan,

în care scop partidul aranjează mereu întruniri și consfătuiri. În acest sens a fost și consfătuirea, care a avut loc săptămâna trecută la Ciucea, la dl Goga.

Averescanii de altfel sunt convinși, că lor li-se va ceda puterea, dacă vor pleca liberalii, dar cea mai probabilă versiune este, că

liberalii, dacă vor pleca, convinși de necesitatea întăririi sentimentului național din toate punctele

Problema locuințelor

— Doleanțele funcționarilor. —

Problema locuințelor continuă să intereseze intensiv populația, deoarece nici până în prezent nu s'a putut soluționa după necesitate.

Oficiul locuințelor cu toată activitatea sa nu este în stare să-i satisfacă pe solicitanții de locuințe și avem foarte multe nemulțumiri de înregistrat, pe lângă multele inconveniente, cari stânenesc aranjarea chestiei locuințelor. Astfel ni-s'au plâns foarte mulți funcționari, că

locuințele, pe cari le-au cerut pentru ei, fiind disponibile, s'au dat altora.

Ba sunt funcționari, cari au prezentat rând pe rând Oficiului mai multe camere, cerând câte o locuință și cu toate acestea

tot neplasați au rămas.

Rechiziționările, cari s'au întreprins în ultimul timp, nu contribuie întru nimic la îmbunătățirea situației funcționarilor, pentru că

nu se prea înregistrează aproape nici o ameliorare în chestia crizei de locuințe.

Locuințe de altfel nu se rechiziționează, decât pentru acei cari n'au locuințe, iar acei, cari n'au locuințe satisfăcătoare, se lasă în plata bunului Dumnezeu.

Solicitanții de locuințe în prezent au vre-o

două mii cereri de locuințe care nu s'au soluționat.

La îngreunarea soluționării problemei locuințelor mai contribuie și proprietarii, cari

interven și protestează mereu contra rechiziționărilor.

Astfel au protestat și contra rechiziționării a 10% din camerele hotelurilor și au intervenit la prefectură pentru contramandarea dispozițiilor de rechiziționare, cu toată abea s'au rechiziționat vre-o 300 locuințe până în prezent, pe când numărul solicitanților de locuințe este pe de 5-6 ori mai mare.

Oficiul de locuințe în tot cazul, trebuie să aibă mai mult în vedere interesul solicitanților de locuințe.

V. D.

Teatrale.

Trupa Manolescu la Cluj.

Suntem fericiți că cei mai de valoare artiști ai țării ne oferă pe rând prilejul de a-i asculta și de a gusta talentul lor. După marele Enescu am văzut pe Marioara Voiculescu, acum pe Manolescu iar mai târziu pe Agata Bărescu, și pianistul Boskoff.

E știut că publicul îi așteaptă cu mare plăcere și dragoaste pe toți acești mari fii ai neamului, ceea ce am putut constata și la reprezentația de Joi seara când masa de auditori a izbucnit cu mare entuziasm în aplauze nefârșite la vederea lui Manolescu.

Dânsul ne-a schițat mai întâi intenția autorului rus Leonida Andreiev, ce a urmărit în piesa „Gândul” pe care a prelucrat-o după sguuitoarea sa nuvelă „Gândirea”. Era și necesară această mică introducere, căci tot mersul piesei e foarte greoi, și contrar spiritului ce stăpânește la noi; ne vom obicui însă cu timpul să privim mai prietenește pe dramaticii ruși și să înțelegem în întregime cugetarea profundă ce dezoalță în piesele lor. În rolul principal Dl Manolescu a avut un succes desăvârșit. Ca mare artist ce e, nu credem totuși ca interpretarea rolului de doctor să-i fi fost așa de ușor. S'a observat că și pune toată forța talentului său, ca să reușească a reda cu fidelitate acest personajiu, în special în actul IV. Jocul și mimica i-au fost superioară oricăror așteptări.

Deasemenea Dna Stanca Alexandrescu — care era într'un timp o stea a scenei noastre din Cluj — a reușit să fie perfectă în rolul Tatianei Nicolaevna.

O urmărim mai atenți ca oricând, ca să nu pierdem nimic din vorbele și mimica sa corectă, și retrăiam timpul când o numiam „a noastră”, iar astăzi invidiem bucureștenii cari au ocazia s'o vadă când doresc.

Faptul acesta încă va contribui

ca și la celelalte două reprezentații ale Dlui Manolescu să fie un public numeros.

Ținem să rugăm însă auditorii să păstreze silențiu neîntrerupt în decursul reprezentației; ne face să presupunem că publicul bucureștean e mai pacient cu ocazia templerării unei astfel de piese, căci chiar artiștii au vorbit — pentru noi — prea piano.

A. Anca.

Săptămâna financiară și însemnări economice

Cetitorii noștrii ne roagă să introducem în ziarul acesta și rubrica financiară și economică. Satisfacem această rugămințe și promitem că cu începere de azi — fiecare număr din „Clujul” va avea și însemnări economice și financiare.

Bucuria de săptămâna trecută ce au simțit-o unii cu ridicarea leului, în săptămâna aceasta, a mai scăzut E interesant de simț ce puteai cumpăra deunăzi cu 100 lei:

102000 coroane ungare. 35000 coroane austriace. 17 coroane și 64 cehoslovace. O liră englezească a costat 830 lei. un dolar 211 lei.

Cum s'a vândut petrolul nostru și derivatele sale?

Gazul lampant 3.25—3.80 lei kilogram. Benzina 6—6.95 lei Kgr. după cum era grea ușoară. Țițeiul 23—28500 lei vagonul.

Cari au fost preurile cerealelor.

Porumbul 39—43. mii lei vagonul. Orzul 41 mii lei vagonul. Grâul 340—371 lei suta Kgr.

Bumbacul italian a costat 960—980 lei. Bumbacul deslănat 4 funț 280—300 lei.

Anul acesta podgoriile Aradului au avut recoltă bună: 120.000 hectoltri. Prețurile: mustul 3.50—6 lei litrul, vinul 6—7.50 litrul.

Se observă mari greutateți în munca viilor din cauza scumpetei mâinei de lucru.

Francia V. dela Acad. Comercială, Cluj.

Iubirea unui fluture

Mă poartă gândul veșnic către tine
Și ochii tăi mereu mă urmăresc
În nopți târzii stau de povești cu tine:
Un basm de altădată-ți povestesc.

De prin povești să spune că odată
O floare mândră ar fi fost pe lume —
Era de toată lumea desmierdată
Părea brodată'n albul unei spume.

Era micuță, albă delicată floare
Și gingașă ca un suris era
Sub strălucirea razelor de soare
Din toate 'a ei petale tremura

Dar într'o zi, o zi cu soare plină
Un flutur alb în jur de ea pluti,
Privirea ei curată și senină
Pe fluturașul alb se pironi

— „Tu flutur alb, petală zburătoare
De unde vii spre ce tărâmurii zbori,
În strălucirea razelor de soare
Să tulburi pacea tristă unei flori.

— „Eu vin de departe
Tare de departe
Printre flori mă-nou
Este drumul meu
Rătăcesc prin ele
Ca luna prin stele
Dar cât am umblat
Și le-am desmierdat

Una n'am aflat
Așa mititică
Albă subțirică
Gingașă cum ești
De mă 'nebunești
Spune-mi cine ești?

— „Fluturaș nebun
Nu știu ce să-ți spun
Zburător cum ești
Să te îndrăgești
De o biată floare
Veșnic stătătoare
Nu-i lucru cu cale.

— „Nu m'ași îndrăji
Dacă nu ai fi
Chiar așa cum ești
De mă 'nebunești

— „Fluturașul meu
Dute'n drumul tău
Zburător cum ești
Multe'ai să găsești
Mai mândre ca mine
Mai ca pentru tine
Dute'n drumul tău
Fluturașul meu

— „Nu mă alunga
Floricea mea
Prea frumoasă ești
Prea dragă îmi ești.

Dar... dacă nu vrei
Mire să măiei
Atunci voi pleca
Rămâi sănătoasă,
Floricea mea —

— „Fluturile mic
Mai rămâi un pic
Nu fă cum ai spus
Căci nici nu te-ai dus
Și îmi pare rău
După graiul tău
Mai rămâi un pic
Fluturile mic. —

Zică lumea rea
Zică ce va vrea
Hai să ne iubim
Fericiți să fim
Eu să fiu al tău
Tu să fii a mea
Fluturașul meu
Floricea ta.

Plăpândul fluturaș infierbântat
De floarea fericirii înflorite
Cu albele-i aripi a'mbrățișat
Surăsul alb al florii îndrăgite

Și-o sărută cu un sărut mai jingăș
Decât sărutul razelor de soare
Ș'apoi... căzu cu fruntea în țărână,
L'otrăvise 'nveninata floare.

Alfio P.

Răscrucea drumurilor culturale

După războiul încheat în 1918, românismul a intrat într'un nou ipostas. Căci abia unirea, a dat prilej Românilor, să intre în arena mondială, cu toată unitatea etnică. Nu este o unire ideală, însă, se poate cu drept cuvânt afirma, că suntem aproape de hotarele firești ale românismului.

Până în 1918 neamul nostru se afla într'un impas din punctul de vedere al valorificării însușirilor sale de rasă. Contribuția vechiului Regat aducea numai o notă parțială, căci cei de sub ocupații vrăjmașe nu aveau deplina putință, să-și evedențieze toată bogăția substratului lor sufletesc. Era o stare de stânenire și de regres, în ce privește îmbogățirea culturii mondiale, cu nota noastră aprecific — națională.

Odată cu răsturnarea vechilor stări politice, s'a răsturnat și așezământul pe care se fundamenta vechea noastră stare culturală.

Intrați între granițele largi ale românismului, de acum ne incumbă datoria, să îmbogățim tezaurul culturii mondiale, cu ce are mai caracteristic psihologicește latinitatea noastră. Toate eforturile ce se vor face în viitor pe tărâmul cultural, vor trebui, să conducă la stabilirea nuanței noastre specifice, în mijlocul complexului de popoare, ce locuiesc bătrânul continent.

Pentru orice observator obiectiv calitățile noastre etnice sunt evidente. Ele arată existența unei rase bine păstrată, sub cele două raporturi primordiale. Căci avem cu noi tăria sufletească și tăria fizică a unui popor de plugari și perspectiva unui mare viitor cultural. De aceea așteptăm poetul, romancierul și filosoful care să schițeze și să sintetizeze caracterul românesc, ce-l are așezarea latină dela gurile Danubiului.

Între granițele actuale ale românismului liber și stăpân pe destinele sale de viitor, sălășluiesc și poporațiuni eterogene, cu însușiri sufletești și așezăminte de gospodărie, deosebite de ale elementului băștinaș.

Astfel sunt Sașii dela Sibiu și din ținutul Bistriței, temeinic așezați ca gospodării ca și din punct de vedere cărturăresc. Sunt apoi Șvabii din Banat, și Secii și Ungurii presărați pe tot cuprinsul dela nordul Carpaților.

Dacă minoritățile au sate mai cuprinse și mai estetice, școli mai multe și mai bine amenajate, nu înseamnă, că ne sunt cu mult superioare. Ele au astăzi așezăminte, rezultate din favorul ce li-l acordau stăpânitorii de eri, creatorii unui regim nefast pentru Români și de tristă amintire.

Neamul românesc stingherit aiăta vreme e actualmente în devenire. Și cheazășia unui mare aport în viitor, sunt calitățile sufletești ale acestui neam. Avem cu noi predispoziții din care în viitor va ieși o cultură superioară și o desăvârșită civilizație.

Acei ce nu cunosc fundamentul psihologic al neamului nostru, sunt înclinați, să creadă, că minoritățile ne sunt superioare.

Nu!...

Dacă azi nu egalăm pe minoritari, ne aflăm în schimb într'o mare prefacere culturală, care va marca în viitor superioritatea noastră. Deaceea așteptăm talentele, care să cristalizeze în scris, aceste mari însușiri de rasă pe care le are românismul.

Marin Dragnea.

Aranjarea situației funcționarilor delăturați

Condițiile necesare. — Plasarea funcționarilor delăturați.

Aranjarea situației funcționarilor delăturați fără cercetări disciplinare, în afară de administrația ardeleană, este atât de ardentă, ca și cea a funcționarilor activi.

În Ungaria, de pildă, funcționarii fără serviciu în urma împărțirii Austro-Ungariei, au primit anumite recompensări, ca să se poată trăi până-și vor găsi vre-un serviciu particular. Aceste recompensări au fost plătite în Ungaria, unora în formă de pensii, iar altora în formă de satisfacere definitivă. Satisfacerea a fost făcută în următoarele cazuri: funcționarii, cari au servit la stat puțin de trei ani, și-au primit leaful pe un jumătate de an, cari au servit 3—6 ani, și-au primit leaful pe un an, cari au avut mai puțin de doi ani, iar acei, cari au avut 10—15 ani de serviciu, și-au primit leaful într-o sumă pe trei ani așa mai departe. Funcționarilor delăturați aceste sume când au fost delăturați, avându-se în vedere prin urmare că nici

un funcționar nu poate fi concediat, până nu-i este asigurată existența, și provizoriu, ca să albă timp să trăiască.

Și noi s'a făcut altfel. Sub pretextul economizării,

au fost lăsați pe drumuri mai mulți funcționari ardeleni, și li-se fi plătit vre-un ban. Acești funcționari au îndurat foarte multe suferințe, neputându-se plasa imediat. Au reușit să se plaseze ulterior, dar mulți și acum sunt lăsați pe drumuri în neagra mizerie.

Funcționarii delăturați, evident, au improcesat statul, cerându-i despăgubiri. Dintre aceștia acei, la care li s'a luat procesul în desbatere,

au și reușit să-și câștige procesul contra statului.

Astfel funcționarului Bortș, care a fost la prezidenția de unificare, i s'a judecat o despăgubire de 25 mii lei. Celorlalți funcționari de asemenea li-se vor judeca despăgubiri, întrucât n'au fost delăturați din administrație pe cale disciplinară.

Prin urmare ce economizări a făcut guvernul? Noi știm însă, că nu economizările au dat ocazie la delăturarea funcționarilor ardeleni din administrație, ci interesul de partid al guvernului. Dar suntem siguri că, și viitoarele guverne vor proceda la fel, pentru că aceasta este o boală, de care suferă aproape fiecare partid, ca

să delătore din serviciu pe adversarii săi.

Proastă boală, care contribuie numai la desorganizarea administrației!

În aceste împrejurări ce poate să facă bietul funcționar al statului? Dacă-i aderentul partidului de la putere, căzând acel partid, cade și el, și respective îl delătore următorul partid, care vine la putere! Dacă însă nu-i aderentul partidului de la putere, atunci este considerat dușman al acestui partid și prin urmare se trezește — delăturat!

Istoricianii ar zice în aceste împrejurări „Istoria se repetă”; ori mai pe scurt „românește”: „mergând carul, roatele se învârt, iar pe roate un ce când sus, când jos, când sus, când jos” până la infinit. Dar până când vor fi considerați funcționarii, ca un ce de pe roate?

Comisiunile dela Siguranță

Comisiunile, cari s'au petrecut la Serbăre de siguranță Cluj și cari au avut ca rezultat transferarea mai multor funcționari dela acest serviciu, după cum am văzut, ne-au dovedit, că unii din ei nu-și înțeleg destul de bine treaba. Astfel de incurii nu s'au petrecut în Ardeal numai în Cluj, ci și în celelalte orașe, dintre cari cele mai importante sunt în Sighetul-Marmației, Dej, etc., iar în ultimul timp în Cluj, încât a fost nevoie, ca șeful comisiunii din Arad, dl Haralamb Popescu să fie arestat momentan. Arestarea sa s'a făcut pe acceleratul București, ca să se poată face mai ușor arestarea sa.

În ocazia perchezitiei s'au găsit la domiciliu diferite corpuri delictive, care s'au servesc drept documente în chestorurile săvârșite.

dl Haralamb Popescu n'a fost numai arestat la serviciul de siguranță în Cluj, ci și de câteva luni, dar în timpul acestor luni a dezvoltat o activitate, care a stârnit nemulțumiri și în rândul celor mai pacifici funcționari, încât destituirea și arestarea sa a fost de cea mai mare importanță, pentru că nu avea în vedere așa ceva să fi trebuit, interesele românilor să fie rădăni.

Redactor responsabil: V. I. Moldovan.

Viață rătăcită

O, tu care ai fost
In vremuri de demult
Idealul sufletului meu
Acuma m'ai pierdut.

Tu ai fost aceia
Ce mi-ai redat ce-am vrut
Însă a fost o fee
Ce mi-a prezis că totul e pierdut.

Cu drag privesc trecutul
Ce l-am administrat cu multul
Însă a fost aceia
Ce mi-a zis... că cauza e jee.

Tu ai fost ca niște aburi
Ce ca fantasm se ridică
Și plutind de-asupra luncii
Printre ramiri se despică.

Locot. Const. Stamat
din Reg. 83 Inf.

Informațiuni

— Ziua de 1 Decembrie în Ardeal pretutindeni s'a sărbătorit cu o mare solemnitate, comemorându-se a 5-a aniversare a proclamării la Alba-Iulia a unirei Ardealului cu Patria-Mamă. Pretutindeni au fost servicii divine cu această ocazie, iar școlile au avut festivaluri școlare pentru comemorarea acestei zile istorice.

— Seria conferințelor presei în această săptămână s'a amânat de pe Joi pe Duminică la orele 11 a. m. când dl Bogdan-Duică, profesor universitar în Cluj, va vorbi despre „Filosofia presei”.

— Alegerile baroului avocațial Cluj nimicindu-se, vor avea loc noi alegeri, la cari va candida ca decan și dl, dr. Emil Hațiegan, profesor universitar, spriginit și de fracțiunea româno-maghiară dr. Socol. Cum însă în aceste alegeri s'a infiltrat și politica de partid, vor avea loc lupte înversurate între diferitele fracțiuni.

— Resortul Agriculturii din Cluj lucrează la statistica exproprierilor și improprietarilor din Ardeal.

— Aflăm cu bucurie știrea că o nouă gazetă „Ideea Națională”, care apare săptămânal, a luat ființă în Cluj cu data de 1 Decembrie. Aducem telicitățile noastre conducătorilor ei, și le urăm succese.

— Junimea sătmăreană, societatea studenților universitari sătmăreni dela Universitatea Cluj a aranjat o serbare comemorativă în Satu-Mare și Cluj în ziua de 1 Decembrie în amintirea pie a marelui luptător național, Vasile Lucaci regretatul fiu al județului Satmar mort acum un an la Satu-Mare. Serbarea a avut loc cu următorul program: În Satu-Mare: La orele 9 a. m. s'a servit un parastas pentru odihna sufletului neuitatului părinte. La orele 11 și jum. a. m. s'a început serbarea de desvelire a tablei comemorative, așezată pe casa în care a repausat neuitatul. La această serbare au luat parte autoritățile civile și militare, cetățenii din satele vecine și delegații Universității și societății universitare: În Cluj: La orele 9 a. m. s'a servit un parastas în odihna sufletului nemuritor al regretatului.

La orele 9 seara în sala Memorandului dela Reduta se va ținea un festival comemorativ cu următorul program: deschiderea festivității de Felician Zach președintele c. v. cuvântarea dlui Rector, sau a delegatului Universității, discursul delegatului studenției din Cluj dl Moga I. stud. în li-

tere și filosofie, corul „Junimea”, program artistic și literar, cant-solo, declamări, pian, cor. etc. Intrarea liberă.

— Observându-se, că averea orașului Bistrița se administrează și acum după calapodul concetățenilor noștri sași, domnul prefect al județului a înstituit o comisiune consultativă și de control pe lângă primăria orașului, în care comisiune au intrat și următorii români: Dumitru Budușan, Gheorghe Curtean, dr. D. Login avocat, dr. Vasile Pahone avocat, G. Plețosu protopop ort. D. Valda protopop gr. cat. dr. Leon Scridon avocat, Emil Domide director de liceu, Mateu Sirlincan director de bancă și G. Mateiu tipograf.

— Comemorarea marelui act al unirii și adunarea generală a despărțământului asociațiunii Bistrița va avea loc Duminică la 2 Decembrie la 11 ore a. m. în sala cea mare a prefecturii.

— „Societatea Națională de Cruce Roșie a României” a decis a organiza în toată țara a unei săptămâni a „Crucei Roșii” între 16—24 Dec. pentru propagandă și mărirea fondurilor sale. Filiala Cluj dezvoltă o mare activitate în alcătuirea unui program interesant — care-l vom publica la timpul său. Nu ne indoim că și publicul va contribui ca în totdeauna prin interesarea sa la reușita desăvârșită a acestei opere caritative.

— Societatea studenților în Medicină ne autorizează să aducem la cunoștința generală, că dl dr. Veluda precum și nici un esistent dela Institutul de Anatomie Descriptivă, nu au făcut cursuri nelegale de lucrări practice cu studenții evrei.

— Timpul în Cluj și împrejurimi nu se schimbă deloc. În luna aceasta n'am văzut încă zădăpă și nici chiar brumă. Dacă cade o ploaie ușoară timp de 1—2 ore, iarăși se usucă și avem impresia că suntem în Aprilie. Trebuie să fie vreun fenomen deosebit al naturii. Să ne mângăem cu speranță că ne-am mutat spre sud grație acestui fenomen. Aceasta o vom constata la primăvară.

— „Neue Freie Presse” anunță că la începutul anului viitor cancelarul Seipel și ministrul de externe Grünberger vor veni la București. Această vizită e de caracter pur amical.

— Jubileul de un an. Comitetul Circumscripțional al Uniunii Grafice din Cluj cu prilejul împlinirii unui an dela înființarea corului „Gutenberg”, aranjază o serată dansantă care se va ținea în ziua de 8 Decembrie (Sâmbătă seara) în sala de gimnastică a Colegiului Reformat, Str. M. Cogălniceanu. La această serată vor cânta amândouă secțiile corului „Gutenberg”. Taxa de intrare: de persoană 25 Lei; de familie (à 3 persoane) 60 Lei.

— O centenară parisiacă. Zilele trecute autoritatea municipală din Paris a prezentat o medalie specială și flori d-nei Manoury, care atunci și-a serbat centenarul. D-sa locuște de 87 ani în aceeași casă. De prezent e în tovarășia ficei sale, care are 60 ani. Se zice că are o memorie extraordinară. Povestește cu mare plăcere și exactitate amintiri din tinerețe. N'a umblat nici odată cu trenul, nici cu automobilul. A venit la Paris cu diligența, căci drumul de fier nu exista. N'a cercetat cinematograful, și zice că nici n'o interesează. Iată o dovadă că firea flegmatică îți dăruiește o viață lungă.

Redactor responsabil:

V. I. Moldovan.

Incuriile uzinei electrice

E curios faptul că uzina electrică a orașului nostru găsește cu cale să închidă curentul electric tocmai Sâmbăta după amiază. Ne impune nouă o sărbătoare nedorită, dar se potrivește de minune cu gândul jidanilor, cari sunt asigurați că în această zi nu sunt amenințați de concurență. Cerem stăruitor, că dacă uzina nu ne poate lăsa curentul la dispoziție în permanență, — atunci să destăneze un alt timp pentru crufarea lui.

Culturale

În editura Anca din Cluj au apărut în ultimul timp mai multe broșuri populare, dl Al. Anca dând mare importanță dezvoltării culturii populare. Astfel zilele trecute a mai editat o comedie în 3 acte a studentului Șerbănescu-Buzău: „Fiecare cu a lui”, iar după aceasta trei piese populare de modestul Nicolae Țințariu: „A fost odată” piesă populară în 3 acte apoi „Doamna mea”, piesă populară într'un act și „Dușmanii” piesă populară în 3 acte.

Toate aceste piese, cari sporesc numărul necesarelor edituri populare ale încurajatorului culturii populare Al. Anca, sunt cele mai potrivite pentru reprezentațiile populare, cari se aranjează cu ocazia diferitelor serbări populare, încât și aceste sunt foarte preferabile pentru aranjatorii serbărilor populare, cari doresc să aibă câte o reprezentație culturală mai de seamă.

Telefon 124.

1870

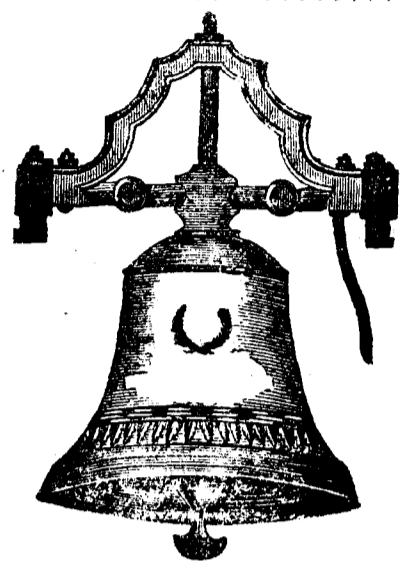
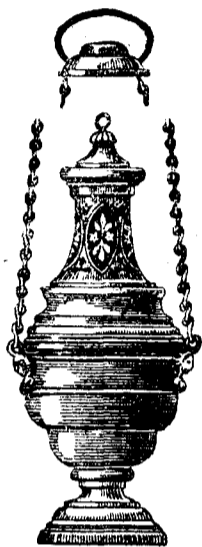
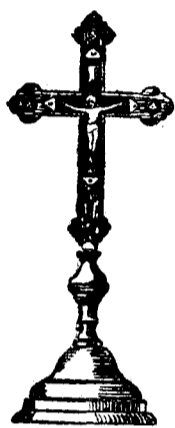
Distins cu medaile de argint și mai multe diplome

Fabrica română ardeleană de clopote patentate

Mare deposit de Ornate bisericesti, librărie și tipografie

Alexandru Anca, Cluj

Înainte succesorii lui Efraim Andrásófszky.
Birourile: CLUJ, Piața Unirii 32 și Reg. Maria 14. Fabrica C. Victoriei 36

Unica fabrică în țară, care pregătește clopote patentate de prima calitate după vechiul recept Andrasófszky, care a fost premiat cu medale de argint și mai multe diplome la diferite expoziții. Durabilitatea tonului armonia și exactitatea pregătirii să garantează pe mai mulți ani. — Înainte de a face comandă ori unde, cereți informațiuni și oferte de prețuri dela fabrica noastră. Veniți, Vedeți și vă convingeți.

Az ország egyetlen gyára, amely szabadalmazott harangot készít kitűnő ségben az Andrásófszky receptje szerint, mely több kiállításon volt arany ezüst éremmel kitüntetve. Tartósságáról több évi felelősséget vállalunk. Miből bárhol rendelést tenne, kérjén felvilágosítást és ajánlatot gyárunktól. Jöjnének és győződjének meg.

Preț Curent pentru Ornate Bisericești:

Odăjdii (Vestminte preoțești) constătătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecuțe, 1 brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—22000 Lei.

Prapori:

în diferite culori 110 cm. lat 160 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză chipul după dorința DV. are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argințiu prețul unui prapor dela 2000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stofe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 50 Lei anticipativ.

Colare, Beretă, Brăuri, Plastroane.

Beretă (camilafcă, potcap) Rom. cat. din klott negru	220.—
Beretă de cașmir negru gr. cat.	220.—
Colar de pânză „Leo“	50.—
Colar de cauciuc	45.—
Brâu (cingulum) violet moiree sau mătase	1200.—
Brâu (cingulum) negru moiree sau mătase	1200.—
Brâu (cingulum) negru de lână	450.—
Plastron (chemisette) Nr. 3. 21 cm. klott neted	120.—
Plastron (chemisette) Nr. 2. 15 cm. klott neted	90.—
Plastron Nr. 3. cu încreșturi fine	150.—

La comandă să se dea numărul și lărgimea colarului plastronului și a beretei. Din colare numai 6 bucăți să trimit.

Toate prețurile sunt rezervate.

Revisite bisericesti:

1. 1 Cădelniță din bronz argintată	Lei 150
2. Una țiitoare de tămăie cu linguriță din bronz argintat	45
3. 1 Candelă din bronz argintată	90
4. 1 Chivot din bronz argintat cu trei turnuri	380
5. 1 Cruce de masă din bronz argintată cu Hristos în email 28 cm.	100
6. 1 Cruce de masă (28 cm.) din bronz argintată cu Hristos în relief aurit	95
7. 1 Cruce de mână din bronz argintată cu Hristos în email	95
8. 3 Cutii de aluminiu pentru oștie	15
9. 1 Căldărușe cu aspergil (stropitor) bronz argintat	120
10. 1 Căniță cu tavă pentru spălarea mânilor (bronz argintat)	85
11. Cutie cu trei vase, cuțit și foarfeci la botez (bronz argintat)	95
12. 2 Vase de sticlă cu tavă de bronz argintat (la proscomidie)	480
13. 1 Potir cu tăer (patenă) (bronz aurit) neted	2800
14. Disc cu talpă și steluță (bronz aurit)	1000
15. 1 Cutie cu trei vase pentru oleu și mir la botez (bronz aurit) I. C. O.	1500
16. 1 Cutie de bronz aurit cu capac pentru sf. Oștie la bolnavi	1000
17. Ciborium (bronz aurit)	2800
18. Monstranță (bronz aurit) rom. kath.	450

Banii se trimit înainte, comenzile se efectuează în 3—4 săptămâni. Toate prețurile sunt rezervate.

Mare depozit

de Icoane sfinte colorate în diferite mărimi

le avem în depozit.

Nr. II format 32×42 per buc. L. 35.

„ III „ 39×51 „ „ „ 45.

Bronzate cu 50 și 60 Lei.

Hristos și Maria de Domșa

41×68 cm. per. buc. „ 35.

icoane există și mai mari în format 60×80 Lei 140.— și 72×100 Lei 180, dar acestea numai la comandă specială o facem. La comandă banii să trimit înainte plus porto.

In atenția femeilor! A APĂRUT

în editura Librăriei Anca Cluj, îndrumarul doctorului gynecolog Grigoriu intitulat „Cartea Moșelor“ Fiecare femeie trebuie să-l consulte zilnic, căci cuprinde sfaturi pentru îngrijirea femeii și a copilului înainte și după naștere, noțiuni generale asupra sănătății familiei tuturor îngrijirea boalelor femești cu 130 fotografii femești explicative.

Prețul 120 lei, plus 5 lei porto, care sumă se trimite înainte.